

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ
THRAKIA UNIVERSITY
& ETHNOLOGY

DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE
DEPARTMENT OF HISTORY
& ETHNOLOGY

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
HISTORICAL MUSEUM OF ALEXANDROUPOLIS

15-17 | 10 | 2021

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Αλεξανδρούπολη:
η ιστορία της πόλης και της περιοχής της
Νομαρχείο | Αλεξανδρούπολη

INTERNATIONAL CONFERENCE

Alexandroupolis:
the history of the city and its surroundings
Nomarchio | Alexandroupolis

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

09.30-10.00 Εγγραφές

Α΄ συνεδρία. Αίθουσα «Αλέξανδρος Κρήτης»

Προεδρεία: Ελεονώρα Ναξίδου - Δημοσθένης Στρατηγόπουλος

Η Θράκη στη βυζαντινή & οθωμανική εποχή

10.00-10.20 Θεοφάνης Δρακόπουλος, «Μαγικές Πρακτικές στη Θράκη κατά τον ΙΑ΄ αι. στο έργο “Περί ενεργείας δαιμόνων διάλογος” του Μιχαήλ Ψελλού»

10.20-10.40 Αγγελική Δεληκάρη, «Η διαμόρφωση της πολιτικής και εκκλησιαστικής κατάστασης στην περιοχή της Αλεξανδρούπολης στο πλαίσιο των βυζαντινοβουλγαρικών σχέσεων κατά τον 14ο αιώνα»

10.40-11.00 Πολύμνια Κατσώνη, «Από την Αίνο στην Αλεξανδρούπολη»

11.00-11.20 Γεώργιος Χαριζάνης, «Τραιανούπολη-Μάκρη-Βήρα-Αίμος. Ο βυζαντινός περίγυρος της νεοελληνικής Αλεξανδρούπολης»

11.20-11.40 Συζήτηση

11.40-12.00 Διάλειμμα-καφές

Β΄ συνεδρία. Αίθουσα «Αλέξανδρος Κρήτης».

Προεδρεία: Πολύμνια Κατσώνη - Γεώργιος Χαριζάνης

Η Θράκη στη βυζαντινή & οθωμανική εποχή

12.00-12.20 Ιωάννης Κιορίδης, «Η Θράκη στο Καταλανικό χρονικό του Ραμόν Μουντανέρ (α΄ μισό του 14ου αι.)»

12.20-12.40 Γεώργιος Τσούτσος, «Οψεις της εξάπλωσης του Ισλάμ στη Θράκη (13ος-15ος αι.)»

12.40-13.00 Δημήτρης Λούπης, «Η ανασύσταση του εμπορικού δικτύου της Εγνατίας Οδού από τους πρώτους Οθωμανούς. Το καρβάν-σαράι (Χάνα) του Εβρενός στην Τραιανούπολη»

13.00-13.20 Συζήτηση

Επίσημη έναρξη του συνεδρίου

17.30-18.00

Εγγραφές

18.00-19.00

Χαιρετισμοί

Γ΄ συνεδρία. Αίθουσα «Αλέξανδρος Κρήτης»

Προεδρείο: Κωνσταντίνος Κ. Χατζόπουλος - Νικόλαος Πινάτζης

Οι απαρχές της πόλης

19.00-19.20

Μαρία Βραχιονίδου, «Το τοπωνύμιο Δεδέαγατς και οι παραδόσεις για ιερά δέντρα»

19.20-19.40

Veli Aydin, «Dedeagac (Alexandroupolis): A new port city in the Thrace in the last quarter of the 19th century»

19.40-20.00

Γεώργιος Κουτσακιώτης, «Η ρωσική κατοχή του Δεδέαγατς (1878): με βάση τις πληροφορίες του προξενικού πράκτορα της Γαλλίας J. Saret»

20.00-20.20

Ιωάννης Μπακιρτζής, «Μετά πολλής τάξεως διεξήχθησαν τήν παρελθοῦσαν Κυριακὴν αἱ ἐκλογαὶ τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος, [...] – Ἑλληνικὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ καὶ ζητήματα τῆς Ρωμείκης κοινότητος τοῦ Δεδέαγατς (1889-1890)»

20.20-20.40

Συζήτηση

Δ΄ συνεδρία. Αίθουσα «Αλέξανδρος Κρήτης»

Προεδρεία: Βασιλική Θεοδώρου - Θανάσης Κούγκουλος

Οι απαρχές της πόλης

- 10.00-10.20 Θεόδωρος Κυρκούδης, «Η Αλεξανδρούπολη του 19ου αιώνα. Μια νέα πόλη με νοσηρό περιβάλλον»
- 10.20-10.40 Δώρα Μονιούδη-Γαβαλά, «Η δημιουργία της πόλης Δεδεαγας ως επιχειρηματικός και πολεοδομικός νεωτερισμός»
- 10.40-11.00 Noëlle Hanegreefs, «The letters of a missionary in Alexandroupolis»
- 11.00-11.20 Χρύσα Κουλιάκη, «Η εβραϊκή παρουσία στην “αλίμενον [ταύτην] γωνίαν της Θράκης”, Ντεντέ - Αγάτς - Αλεξανδρούπολη (1870-1965)»
- 11.20-11.40 Συζήτηση
- 11.40-12.00 Διάλειμμα - Καφές

Ε΄ συνεδρία. Αίθουσα «Αλέξανδρος Κρήτης»

Προεδρεία: Σούλα Οικονομίδου - Διαμαντής Τριαντάφυλλος

Προσωπικότητες και πρόσωπα της πόλης

- 12.00-12.20 Μανόλης Βαρβούνης, «Η συμβολή της Ελένης Φιλιππίδου στη μελέτη του λαϊκού πολιτισμού της Θράκης»
- 12.20-12.40 Μαρία Καραβασίλη, «Ο βίος και το έργο του Μιλτιάδη Αλτιναλμάζη»
- 12.40-13.00 Ελπινίκη Τασάνη, «Ε. Π. Παπανούτσος: Από το Διδασκαλείο Μυτιλήνης (1931-1934) στη Ζαρίφειο Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρούπολης (1934-1936)»
- 13.00-13.20 Γεωργία Χαριτίδου, «Ο κορυφαίος Πόντιος λόγιος Γεώργιος Κανδηλάπτης - Κάνις (1881-1971) και η Επιτροπή Ποντιακών Μελετών»
- 13.20-13.40 Συζήτηση

Στ' συνεδρία. Αίθουσα «Αρμονία»

Προεδρείο: Veli Aydin - Μαρία Βραχιονίδου

Κοινωνικός και πολιτιστικός βίος

- 12.00-12.20 Μανόλης Σέργης, «Λαογραφική θεώρηση του σύγχρονου “πολιτισμού της ελιάς” στη Θράκη, με σημείο αναφοράς το ελαιοτριβείο “Κύκλωπας” στη Μάκρη Αλεξανδρουπόλεως. Συμβολή στη μελέτη της σύγχρονης οικονομίας της πόλης, του “κόσμου της εργασίας” και της διαχείρισης μιας οικογενειακής επιχείρησης την εποχή της οικονομικής κρίσης»
- 12.20-12.40 Μαρία Βεργέτη, «Πολιτισμικό τοπίο και Ιστορία: Ένα πέτρινο σχολείο, ένα στρατόπεδο, ένα μνημείο μιλούν για την πορεία των Ελλήνων από τον Πόντο τα τελευταία 100 χρόνια στην Αλεξανδρούπολη»
- 12.40-13.00 Αθανάσιος Τρικούπης, «Ο Τεκτονισμός στην Αλεξανδρούπολη»
- 13.00-13.20 Θανάσης Κούγκουλος, «Λογοτεχνικές αναπαραστάσεις της Αλεξανδρούπολης»
- 13.20-13.40 Συζήτηση

Ζ' συνεδρία. Αίθουσα «Αλέξανδρος Κρήτης»

Προεδρεία: Μαρία Βεργέτη - Μανόλης Σέργης

Πολιτικός βίος

- 17.30-17.50 Λεωνίδας Μοίρας, «Οι θεωρήσεις του οθωμανικού τύπου απέναντι στο ζήτημα της ελληνικής κατοχής και της παραχώρησης του Δεδεαγάτς στους Βουλγάρους μετά από την υπογραφή της Συνθήκης του Βουκουρεστίου»
- 17.50-18.10 Βλάσσης Βλασιδής - Δήμητρα Πατρωνίδου, «Η βουλγαρική παρουσία στην Αλεξανδρούπολη κατά την περίοδο 1912-1918: Μια πρώτη προσέγγιση μέσα από τα βουλγαρικά κρατικά αρχεία»
- 18.10-18.30 Δήμητρα Πατρωνίδου - Βλάσσης Βλασιδής, «Επίθεση ή άμυνα. Ο βουλγαρικός στρατός στη Θράκη κατά την περίοδο 1915-1918»
- 18.30-18.50 Bernard Lory, «The bombardment of Alexandroupolis by the Anglo-French fleet in 1915»
- 18.50-19.10 Συζήτηση
- 19.10-19.30 Διάλειμμα - Καφές

Η' συνεδρία. Αίθουσα «Αλέξανδρος Κρήτης»

Προεδρεία: Σαπφώ Αγγελούδη-Ζαρκάδα - Ιωάννης Μπακιρτζής

Πολιτικός και κοινωνικός βίος

- 19.30-19.50 Βασιλική Φίλιου, «Η εγκατάσταση των προσφύγων στην περιφέρεια της Αλεξανδρούπολης το 1923, σύμφωνα με το αρχείο της Κοινωνίας των Εθνών»
- 19.50-20.10 Βασίλης Ριτζαλέος, «Το Ολοκαύτωμα των Εβραίων της Αλεξανδρούπολης κατά τη βουλγαρική κατοχή, 1941-1944»
- 20.10-20.30 Μαρίνα Μπάντιου, «Οι διαστάσεις του εμφυλίου πολέμου στην περιοχή της Αλεξανδρούπολης»
- 20.30-20.50 Βασιλική Θεοδώρου, «Η πόλη σε κίνδυνο: η "πολιτικοποίηση της πρόνοιας" και η συγκρότηση των κοινωνικών δικτύων στη μεταπολεμική Αλεξανδρούπολη (1945-1950)»
- 20.50-21.10 Συζήτηση

Θ' συνεδρία. Αίθουσα «Αλέξανδρος Κρήτης»

Προεδρείο: Γεώργιος Τσιγάρας – Δημήτριος Μάτσας

Αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία

- 10.30-10.50 Δόμνα Τερζοπούλου, «Το αρχαιολογικό μουσείο της Αλεξανδρούπολης»
- 10.50-11.10 Χρύσα Καραδήμα, «Οι αρχαιολογικές έρευνες στον Δορίσκο και τον τάφο της Ιτέας. Έρευνα και προοπτικές ανάδειξης»
- 11.10-11.30 Χρυσάφενια Παρδαλίδου, «Οι θράκες στην Αρχαία Ζώνη. Μαρτυρίες των ανασκαφικών ευρημάτων»
- 11.30-11.50 Διαμαντής Τριαντάφυλλος, «Ο τύμβος δύο ιατρών του ρωμαϊκού στρατού στην περιοχή της Τραιανούπολης»
- 11.50-12.10 Σαπφώ Αγγελούδη-Ζαρκάδα, «Ο ναός του Αγ. Νικολάου Αλεξανδρούπολης. Διερεύνηση του “φανταστικού” του ρυθμού»
- 12.10-12.30 Συζήτηση
- 12.30-13.00 Συμπεράσματα του συνεδρίου: Κωνσταντίνος Κ. Χατζόπουλος, Βασιλική Θεοδώρου, Γεώργιος Τσιγάρας, Διαμαντής Τριαντάφυλλος

Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου στο φουαγιέ του Νομαρχείου θα λειτουργήσει έκθεση αρχειακού υλικού του Τμήματος Γ.Α.Κ. Έβρου, με τίτλο «Η πόλη θυμάται... Μνήμες τοπικής ιστορίας μέσα από τις αρχειακές συλλογές των Γενικών Αρχείων του Κράτους».

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ

Αγγελούδη-Ζαρκάδα Σαπφώ, Δρ. Αρχιτέκτων Μηχανικός - πρ. Λέκτορας Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Δ.Π.Θ.

Βαρβούνης Εμμανουήλ, Καθηγητής Λαογραφίας του τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.-Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δ.Π.Θ.

Βεργέτη Μαρία, Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δ.Π.Θ.

Βλασιδής Βλάσης, Αναπληρωτής Καθηγητής Σύγχρονης Βαλκανικής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Βραχιονίδου Μαρία, Ερευνήτρια Β' στο Κέντρο Ερευνών των Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωματών (ΚΕΝΔΙ – ΙΑΝΕ) της Ακαδημίας Αθηνών-Γεν. Γραμματέας Ελληνικής Ονοματολογικής Εταιρείας

Δελικάρη Αγγελική, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια της Μεσαιωνικής Ιστορίας των Σλαβικών Λαών στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ.

Δρακόπουλος Θεοφάνης, Δρ. στη θεολογία του Πανεπιστημίου της Γενεύης

θεοδώρου Βασιλική, Καθηγήτρια Νεότερης και Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δ.Π.Θ.

Καραβασίλη Μαρία, Αρχαιολόγος – Βιβλιοθηκονόμος στη Βιβλιοθήκη & στο Κέντρο Πληροφόρησης της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.

Καραδμή Χρύσα, Αρχαιολόγος – Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ροδόπης

Κατωτών Πολύμνια, τ. Καθηγήτρια Βυζαντινής Ιστορίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ.

Κιοριδής Ιωάννης, Μέλος του Σ.Ε.Π. στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο – Διδάσκων στη Φιλολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Βελγιοραδίου
Κούγκουλας Θανάσης, Δρ. στη Νέα Ελληνική Φιλολογία του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων – Μέλος του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.

Κουλιάρη Χρύσα, Εκπαιδευτικός της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης - Υποψήφια Διδάκτωρ στην Ιστορία του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου

Κουτσαζιώτης Γεώργιος, Κύριος Ερευνητής στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών

Κυρκούδης Θεόδωρος, Προϊστάμενος της Βιβλιοθήκης της Σχολής Επιστημών Υγείας του Δ.Π.Θ., Msc, Υπ. Διδάκτωρ του Τμήματος Ιατρικής του Δ.Π.Θ.

Λούσης Δημήτριος, Ιστορικός – Οθωμανολόγος - Υπ. Διδάκτωρ στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ

Μοΐρας Λεωνίδας, Δρ. στην Ιστορία του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ -Διδάσκων Οθωμανικής Ιστορίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ
Μονιούδη-Γαβαλά Θεοδώρα (Δώρα), Καθηγήτρια της Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών

Μπακιρέτης Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.

Μπάντιου Μαρίνα, Πανεπιστημιακή Υπότροφος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Παρθαλίδου Χρυσοφάνια, Αρχαιολόγος- MA & Msc Πολιτιστικής Διαχείρισης- Προϊσταμένη του τμήματος Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Έβρου
Πατριωνίδου Δήμητρα, Εκπαιδευτικός της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης-Διδάκτορας στην Ιστορία του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων-Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Ριτζαλέος Βασίλης, Δρ. στην Ιστορία του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ. – Μέλος Ε.Δι.Π. Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δ.Π.Θ.

Σέργης Μανώλης, τ. Καθηγητής Λαογραφίας στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δ.Π.Θ.

Ταστάνη Ελνίγκη, Εκπαιδευτικός της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης – Διδάκτωρ στη Λαογραφία του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.

Τερζοπούλου Δόμνα, Δρ. στην Αρχαιολογία- Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Έβρου

Τριαντάφυλλος Διαμαντής, Επίτιμος Έφορος Αρχαιοτήτων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ροδόπης

Τρικούπης Αθανάσιος, Αναπληρωτής Καθηγητής - Κοσμήτωρ της Σχολής Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Τσούτσος Γεώργιος, Πολιτικός Επιστήμων - Συνεργάτης της Βιβλιοθήκης της Ιεράς Συνόδου

Φίλιου Βασιλική, Υποψήφια Διδάκτωρ στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.-Συνεργάδα στο Εργαστήριο Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του ίδιου τμήματος
Χαριζάνης Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής Βυζαντινής Ιστορίας στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.

Χαριτίδου Γεωργία, Δρ. στη Φιλολογία της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών- Γεν. Γραμματέας της Επιτροπής Ποντιακών Μελετών

Aydin Veli, Associate Professor, Department of History, Namik Kemal University, Tekirdag-Turkey

Hanegreefs Noëlle, Δασκάλα αρχαίων ελληνικών και λατινικών

Lory Bernard, University Professor at INALCO (Institut National des Langues et Civilisations Orientales), Paris, Teaching Balkan History

Με την ενεργητική υποστήριξη

ΙΑΤΡΜΑ ΙΩΑΝΝΩΝ Φ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΙ

